

**Briuselis, 2025 m. liepos 1 d.
(OR. en)**

10963/25

**ECOFIN 895
UEM 349
SOC 462
EMPL 319
COMPET 643
ENV 612
EDUC 286
ENER 310
JAI 929
GENDER 139
JEUN 170
SAN 396
ECB
*EIB***

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	TARYBOS REKOMENDACIJA dėl Vokietijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu COM(2025) 205 final grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir dėl kurio susitarė įvairūs Tarybos komitetai ir kurio galutinę redakciją parengė Ekonomikos ir finansų komitetas.

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Vokietijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97¹, ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo², ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

¹ OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>.

kadangi:

BENDROSIOS NUOSTATOS

- (1) Reglamente (ES) 2024/1263, kuris įsigaliojo 2024 m. balandžio 30 d., nurodyti ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti patikimus bei tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį ekonomikos augimą ir atsparumą pasitelkiant reformas bei investicijas ir neleisti susidaryti perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Reglamente nustatyta, kad Taryba ir Komisija, vadovaudamosi SESV nustatytais tikslais ir reikalavimais, Europos semestro kontekste vykdo daugiašalę priežiūrą. Europos semestro veikla apima visų pirma konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų rengimą ir įgyvendinimo priežiūrą. Be to, tuo reglamentu valstybės narės skatinamos priimti atsakomybę už fiskalinę politiką ir jame akcentuojamas vidutinės trukmės laikotarpis, taip pat veiksmingesnis bei nuoseklesnis vykdymo užtikrinimas. Kiekviena valstybė narė privalo Tarybai ir Komisijai pateikti nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio (priklausomai nuo nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės, 4 arba 5 metų) fiskalinį struktūrinį planą, kuriame išdėstomi jos fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai. Tame plane nustatytas grynųjų išlaidų³ planas turi atitikti reglamento reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama ne vėliau kaip iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, t. y. mažesnė nei 60 % bendrojo vidaus produkto (BVP), ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas ir nesiektų Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės ir (arba) toks išliktų. Koregavimo laikotarpis gali būti pratęsiamas ne daugiau kaip trejais metais, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal reglamente nustatytus kriterijus. Valstybės narės nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turėjo pateikti ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent susitarė su Komisija šį terminą pratęsti pagrįstos trukmės laikotarpiui.

³ Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punkte: grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus: i) palūkanų išlaidas; ii) diskrecines pajamų priemones; iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų; iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui; v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartinės bei kitas laikinąsias priemones.

Komisija suteikė Vokietijai galimybę pateikti planą, grindžiamą tvirtu politiniu įsipareigojimu, sutiko, kad planas būtų pateiktas vėliau, ir tikisi, kad Vokietija pateiks vidutinės trukmės laikotarpio planą iki 2025 m. liepos mėn. pabaigos;

- (2) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241⁴, kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – EGADP). Pagal EGADP valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. teikiama Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro prioritetus EGADP prisideda prie ekonomikos bei socialinio atsigavimo, kartu skatindama tvarias reformas ir investicijas, kuriomis visų pirma remiama valstybių narių žalioji ir skaitmeninė pertvarkos ir didinamas jų ekonomikos atsparumas. Ji taip pat padeda stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, didinti teritorinę sanglaudą Sąjungoje ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;
- (3) 2023 m. vasario 27 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435⁵ („REPowerEU“ reglamentu) siekiama laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padeda užtikrinti Sąjungos energetinį saugumą ir įvairinti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Vokietija į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

⁴ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁵ 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

- (4) 2021 m. balandžio 28 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Vokietija Komisijai pateikė savo nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal to reglamento 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi V priede pateiktomis vertinimo gairėmis, įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą, kuriuo patvirtinamas Vokietijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimas⁶; 2023 m. gruodžio 8 d. pagal 18 straipsnio 2 dalį tas sprendimas buvo iš dalies pakeistas, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas, o 2024 m. liepos 9 d. – kad būtų įtrauktas skyrius „REPowerEU“⁷. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimamo sprendimo, kad Vokietija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir galutines reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tam tikros reformos ar investicijos tarpinės ir galutinės reikšmės pasiektos patenkinamai, turi būti neregresuojama ankstesnių tos pačios reformos ar investicijos reikšmių atžvilgiu;

⁶ 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Vokietijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (10158/2021).

⁷ 2024 m. liepos 9 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Vokietijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (11674/2024).

- (5) 2024 m. lapkričio 26 d. Komisija priėmė nuomonę dėl Vokietijos 2025 m. biudžeto plano projekto. Tą pačią dieną Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė 2025 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Vokietija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir pasiūlymą dėl 2025 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos⁸ priėmė 2025 m. gegužės 13 d., o bendrą užimtumo ataskaitą – 2025 m. kovo 10 d.;

⁸ 2025 m. gegužės 13 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C, C/2025/2782, 2025 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj>).

- (6) 2025 m. sausio 29 d. Komisija paskelbė konkurencingumo kelrodį – strateginę programą, kuria siekiama per ateinančius penkerius metus padidinti ES konkurencingumą pasaulyje. Joje nustatytos trys tvariam ekonomikos augimui būtinos transformacijos: i) inovacijos; ii) priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas ir konkurencingumas ir iii) saugumas. Kad būtų panaikintas atotrūkis inovacijų srityje, ES siekia skatinti pramonės inovacijas, remti startuolių augimą įgyvendindama tokias iniciatyvas kaip ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategija ir skatinti tokių pažangių technologijų kaip dirbtinis intelektas ir kvantinė kompiuterija diegimą. Siekdama žalesnės ekonomikos, Komisija parengė išsamų Įperkamos energijos veiksmų planą ir nustatė švarios pramonės kursą, kuriais užtikrinama, kad perėjimas prie švarios energijos išliktų ekonomiškai efektyvus, palankus konkurencingumui, visų pirma intensyviai energiją vartojančiuose sektoriuose, ir skatintų augimą. Siekdama sumažinti pernelyg didelę priklausomybę ir padidinti saugumą, Sąjunga yra pasiryžusi stiprinti pasaulines prekybos partnerystes, įvairinti tiekimo grandines ir užsitikrinti prieigą prie ypatingos svarbos žaliavų ir švarios energijos šaltinių. Šie prioritetai grindžiami horizontaliaisiais įgalinamaisiais veiksniais, t. y. reglamentavimo supaprastinimu, bendrosios rinkos gilinimu, konkurencingumo finansavimu ir santaupų ir investicijų sąjunga, skatinimu ugdyti įgūdžius ir kurti kokybiškas darbo vietas ir geresniu ES politikos koordinavimu. Konkurencingumo kelrodis suderintas su Europos semestru, taip užtikrinant, kad valstybių narių ekonominė politika derėtų su Komisijos strateginiais tikslais ir būtų laikomasi vienodo požiūrio į ekonomikos valdymą, kuriuo visoje Sąjungoje skatinamas tvarus augimas, inovacijos ir atsparumas;

- (7) 2025 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau vykdomas tuo pat metu įgyvendinant EGADP. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visapusiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes šie planai padeda veiksmingai spręsti visus per kelerius pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Šios konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra aktualios ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnį iš dalies pakeistų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimui;
- (8) 2025 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos apima pagrindinius ekonominės politikos uždavinius, kurie nepakankamai sprendžiami į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktomis priemonėmis, atsižvelgiant į atitinkamus uždavinius, nustatytus 2019–2024 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose;
- (9) 2025 m. birželio 4 d. Komisija paskelbė 2025 m. ataskaitą dėl Vokietijos. Joje įvertinta pažanga, Vokietijos padaryta įgyvendinant atitinkamas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip Vokietija įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodyti Vokietijai kylantys aktualiausi uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Vokietijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos 2030 m. pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo bei socialinės atskirties mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

- (10) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija atliko nuodugnią Vokietijos apžvalgą. 2025 m. gegužės 13 d. paskelbtos pagrindinės Komisijos to reglamento tikslais atlikto Vokietijos makroekonominio pažeidžiamumo vertinimo išvados⁹. 2025 m. birželio 4 d. Komisija padarė išvadą, kad Vokietijoje nebėra makroekonominio disbalanso. Visų pirma, pažeidžiamumas, susijęs su dideliu einamosios sąskaitos pertekliumi, kuris turėjo tarpvalstybinę reikšmę, ilgainiui sumažėjo, o neseniai paskelbta apie didelę politikos pažangą. Dėl išskirtinai aukštų energijos kainų 2022 m. pasiekęs žemiausią tašką, einamosios sąskaitos perteklius pastaraisiais metais grįžo prie žemesnio už 6 % BVP dydžio. Einamosios sąskaitos sumažėjimas iš esmės atspindi neigiamą išorės kontekstą, o bendras pažeidžiamumas, susijęs su dideliu santaupų ir investicijų skirtumu, iš esmės nepasikeitė. Bėgant metams investicijų poreikiai, daugiausia susiję su regionų lygmens viešosiomis investicijomis ir įmonių investicijomis, didėjo, o faktinės investicijos realiaja verte pastaraisiais metais sumažėjo. Kartu su kitomis struktūrinėmis problemomis mažos viešosios ir privačiosios investicijos sudarė vieną iš mažiausių potencialaus BVP augimo veiksnių ES. 2024 m. realusis darbo užmokestis pasiekė iki pandemijos buvusį lygį, nes nominalusis darbo užmokestis šiek tiek padidėjo. Tačiau 2025 m. kovo mėn. pradžioje, po parlamento rinkimų buvo paskelbti svarbūs politiniai pranešimai, įskaitant konstitucinės biudžeto sistemos peržiūrą. Šis politikos priemonių rinkinys yra svarbus žingsnis ir akivaizdus paspartinimas, palyginti su pastarojo meto vystymosi modeliais, ir, jei bus įgyvendintas, lems gerokai didesnes išlaidas gynybai ir investicijas į infrastruktūrą;

⁹ SWD(2025) 69 final.

Metinės pažangos ataskaitos vertinimas

- (11) 2025 m. balandžio 25 d. Vokietija taip pat pateikė metinę pažangos ataskaitą¹⁰ apie atitinkamus fiskalinių rezultatų duomenis ir projekcijas ir apie reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius uždavinius, nustatytus šaliai skirtose Europos semestro rekomendacijose, įgyvendinimą. Metinė pažangos ataskaita taip pat atspindi Vokietijos pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;
- (12) Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir jo padariniai yra egzistencinis iššūkis Europos Sąjungai. Komisija rekomendavo koordinuotai aktyvuoti Stabilumo ir augimo pakto nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, kad būtų galima remti ES pastangas greitai ir reikšmingai padidinti gynybos išlaidas, ir 2025 m. kovo 6 d. Europos Vadovų Taryba šiam pasiūlymui pritarė. Atsižvelgdama į Vokietijos prašymą, 2025 m. balandžio 24 d. Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, galėtų priimti rekomendaciją, kuria Vokietijai būtų leidžiama nukrypti nuo rekomenduojamo didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo ir jį viršyti, kai Taryba jį nustatys remdamasi Komisijos rekomendacija;

¹⁰ 2025 m. metinės pažangos ataskaitos pateikiamos https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (13) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis¹¹, Vokietijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 2,5 % BVP 2023 m. iki 2,8 % 2024 m., o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 62,9 % BVP 2023 m. pabaigoje iki 62,5 % 2024 m. pabaigoje. Pagal Komisijos skaičiavimus, šie pokyčiai atitinka 4,0 % grynujų išlaidų augimo tempą 2024 m. 2025 m. metinėje pažangos ataskaitoje Vokietijos įvertintas grynujų išlaidų augimas 2024 m. sudaro 3,8 %. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika¹², apimanti tiek nacionalinėmis, tiek ES lėšomis finansuojamas išlaidas, buvo neutrali.
- (14) remiantis metine pažangos ataskaita, makroekonominiame scenarijuje, kuriuo grindžiamos Vokietijos biudžeto projekcijos, numatoma, kad 2025 m. realusis BVP augs 0,3 %, o pagal BVP defliatorių¹³ vertinama infliacija 2025 m. bus 2,1 %. Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išliks nepakitęs – 0 % 2025 m., o 2026 m. augs 1,1 %, kai infliacija pagal SVKI bus 2,4 % 2025 m. ir 1,9 % 2026 m.;

¹¹ Eurostato euro rodikliai, 2025 04 22.

¹² Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones, bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas;

¹³ Infliacija, apskaičiuota pagal suderintą vartotojų kainų indeksą (SVKI), metinėje pažangos ataskaitoje nenurodoma.

- (15) metinėje pažangos ataskaitoje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki $2\frac{1}{2}$ % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. pabaigos padidės iki $62\frac{3}{4}$ %. Šie pokyčiai atitinka $2\frac{1}{2}$ % grynujų išlaidų augimą 2025 m. Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas bus 2,7 % BVP. Pagal Komisijos skaičiavimus, šie pokyčiai atitinka 2,1 % grynujų išlaidų augimą 2025 m. Komisijos ir Vokietijos prognozuojamo valdžios sektoriaus balanso skirtumą lemia šiek tiek pesimistiškesni fiskalinių pajamų skaičiai Komisijos prognozėje. Remiantis Komisijos įverčiais, 2025 m. fiskalinė politika, apimanti tiek nacionalinėmis, tiek ES lėšomis finansuojamas išlaidas, bus stabdomoji (0,4 % BVP). Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. pabaigos turėtų padidėti iki 63,8 %. Skolos santykio su BVP padidėjimas 2025 m. daugiausia atspindi mažą nominaliojo BVP augimą;
- (16) pagal Komisijos 2025 m. pavasario prognozę numatoma, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2025 m. finansuojamos valdžios sektoriaus išlaidos sudarys 0,1 % BVP, palyginti su 0,1 % BVP 2024 m. Išlaidų finansavimas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama suteikia galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Vokietijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai;

- (17) Vokietijos valdžios sektoriaus išlaidos gynybai 2021 m. sudarė 1,0 % BVP, 2022 m. – 1,0 % BVP, o 2023 m. – 1,1 % BVP¹⁴. Pagal Komisijos 2025 m. pavasario prognozę numatyta, kad tiek 2024 m., tiek 2025 m. gynybos išlaidos sudarys 1,3 % BVP. Tai 0,3 procentinio punkto BVP daugiau nei 2021 m. Nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos taikymo laikotarpiu (2025–2028 m.) Vokietijai būtų leidžiama peržiūrėti valdžios sektoriaus išlaidų prioritetus arba padidinti valdžios sektoriaus pajamas, kad nuolat didesnės gynybos išlaidos nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu;
- (18) į 2025 m. metinę pažangos ataskaitą neįtrauktos biudžeto projekcijos po 2025 m. Remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2026 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,9 % BVP. Deficito padidėjimas 2026 m. atspindi mažėjančių pajamų augimą dėl mažesnio darbo užmokesčio augimo ir padidėjusio išlaidų augimo. Šie pokyčiai atitinka 3,2 % grynujų išlaidų augimą 2026 m. Nesant vidutinės trukmės laikotarpio plano, dar neįmanoma visapusiškai įvertinti, ar Vokietija laikosi reikalavimų. Remiantis Komisijos įverčiais, 2026 m. fiskalinė politika, apimanti tiek nacionalinėmis, tiek ES lėšomis finansuojamas išlaidas, bus šiek tiek skatinamoji ir jos kryptis sudarys 0,2 % BVP. Komisija prognozuoja, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2026 m. pabaigos padidės iki 64,7 %. Skolos santykio su BVP padidėjimas 2026 m. daugiausia atspindi mažėjančių pajamų augimą;

¹⁴ Eurostatas, valdžios sektoriaus išlaidos pagal valstybės funkcijų klasifikatorių (COFOG). Dėl COFOG ir NATO apibrėžčių metodinių skirtumų COFOG apibrėžtimi pagrįstos išlaidos gali skirtis nuo NATO apibrėžtimi pagrįstų išlaidų.

Pagrindiniai politikos uždaviniai

- (19) nepaisant to, kad pastaraisiais metais valstybės investicijos, išreikštos BVP dalimi, šiek tiek padidėjo, jos vis dar neatitinka faktinių investicijų poreikių. Vokietija supaprastino savo atsinaujinančiųjų išteklių energijos, tinklo plėtros ir transporto infrastruktūros planavimo ir patvirtinimo procedūras, tačiau dar yra kliūčių, dėl kurių reikia imtis papildomų priemonių. Du dešimtmečius vykdytos mažos viešosios investicijos labai sumažino planavimo pajėgumus tokiuose svarbiuose sektoriuose kaip statybos. Sudėtingos federalinės struktūros ir suskaidyta atsakomybė gali trukdyti laiku ir veiksmingai įgyvendinti projektus. Dėl aiškaus planavimo, strateginės krypties ir apibrėžtų tikslų trūkumo anksčiau buvo apribotas investicijų į infrastruktūrą srautas. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės gali padėti sutelkti privačiojo sektoriaus ekspertines žinias ir finansavimą, kartu gerinant viešųjų paslaugų teikimą. Naujasis infrastruktūros fondas galėtų padėti sumažinti viešųjų investicijų trūkumą;
- (20) visuomenės senėjimas ir darbo jėgos trūkumas daro spaudimą išlaikomo amžiaus pagyvenusių žmonių koeficientui, pensijų sistemos tvarumui ir pensijų adekvatumui. Todėl numatoma, kad bendros pensijų išlaidos didės. Pastaraisiais metais pervedimai iš federalinio biudžeto į pensijų sistemą nuolat siekė daugiau kaip 100 mlrd. EUR (apie 25 % federalinės valdžios išlaidų), todėl liko mažiau galimybių produktyvesnėms išlaidoms. Be to, pastangos toliau plėtoti privačiojo sektoriaus pensijų pakopą atsilieka nuo tvarkaraščio ir apriboja galimybes nukreipti santaupas į galimus ilgalaikius ekonomikos finansavimo sprendimus;

- (21) kitos priemonės, kuriomis būtų galima padidinti pensijų sistemos tvarumą, apima ankstyvo išėjimo į pensiją paskatų mažinimą, pensijų indeksavimo koregavimą ir įmokų viršutinių ribų peržiūrą. Tokios priemonės taip pat galėtų padėti sumažinti biudžeto pervedimų ir socialinio draudimo įmokų didinimo poreikį. Bendrą viešųjų išlaidų veiksmingumą taip pat galima padidinti, pvz., atliekant tolesnes išlaidų peržiūras ir laipsniškai panaikinant arba pakeičiant neesmines subsidijas;
- (22) optimalus mokesčių derinys yra vienas iš pagrindinių įtraukiesnio ir tvaresnio augimo bei didesnio konkurencingumo svertų. Vokietijoje darbo jėgos mokesčių pleištas (darbo užmokesčio apmokestinimas) yra antras pagal dydį ES. Dideli mokesčiai ir griežtos išmokų taisyklės (pvz., mažesnės išmokos didėjant pajamoms) mažina paskatas didinti dirbamų valandų skaičių, ypač mažą darbo užmokestį gaunantiems ir antriesiems šeimoje uždirbantiems asmenims. Tai dažnai yra moterys, kaip matyti iš labai didelės ne visą darbo laiką dirbančių moterų dalies. Vokietija taip pat taiko vieną didžiausių įmonių pelno mokesčio tarifų ES, įskaitant vietos prekybos mokestį (*Gewerbesteuer*). Įmonių apmokestinimo sistema suteikia nedaug paskatų investicijoms ir inovacijoms. Laikinas nusidėvėjimo galimybių padidinimas ir MTP mokesčių kreditų pasiūlymas, kaip numatyta koalicijos susitarime, gali būti ekonomiškai efektyvūs investicijų skatinimo būdai. Be to, federalinė vyriausybė nusprendė per 2028–2032 m. laikotarpį pelno mokesčio tarifą palaipsniui sumažinti penkiais procentiniais punktais. Apskritai, esama galimybių daugiau naudoti aplinkos apsaugos mokesčius ir kitus mažiau iškraipiančius mokesčius;

- (23) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. Numatoma, kad jos padės veiksmingai spręsti visus atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Vokietijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį glaustą laikotarpį labai svarbu užbaigti veiksmingą gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinimą. 2025 m. birželio 4 d. priimtame Komisijos komunikate „Priemonė „NextGenerationEU“. Laikotarpis iki 2026 m.“ paaiškinamas priemonės pabaigoje taikytinas tvarkaraštis ir pateikiamos gairės valstybėms narėms iki 2026 m. rugpjūčio 31 d. maksimizuoti įgyvendinimą, be kita ko, dėl to, kaip toliau racionalizuoti savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo planus, pateikiami pagrindiniai pasirinkimai, į kuriuos reikia atsižvelgti tuos planus peržiūrint, taip pat pabrėžiama, jog svarbu iš anksto vykdyti kruopštų bendrą planavimą, kad 2026 m. būtų pateikti paskutiniai mokėjimo prašymai. Kad būtų užtikrinta plataus masto atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

- (24) Vokietijoje sparčiau įgyvendinamos sanglaudos politikos programos, apimančios paramą iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Teisingos pertvarkos fondo (TPF) ir „Europos socialinio fondo +“ (ESF+). Svarbu ir toliau dėti pastangas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad šios programos būtų greitai įgyvendinamos, ir kartu kuo labiau padidinti jų poveikį vietoje. Vokietija jau imasi veiksmų pagal savo sanglaudos politikos programas, kad padidintų konkurencingumą ir augimą, kartu didindama socialinę sanglaudą. Kartu Vokietija ir toliau susiduria su iššūkiais, be kita ko, susijusiais su konkurencingumo didinimu pramonės pertvarkos kontekste, įperkamu būstu, įgūdžiais, aktyvia įtrauktimi ir hidrologinio atsparumo didinimu. Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnį, Vokietija, atlikdama sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, privalo peržiūrėti kiekvieną programą, be kita ko, atsižvelgdama į 2024 m. šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius. 2025 m. balandžio 1 d. priimtais Komisijos pasiūlymais¹⁵ kiekvienos programos laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų vertinimo pateikimo terminas pratęsiamas po 2025 m. kovo 31 d. Jais taip pat suteikiama lankstumo galimybių, kad būtų padedama paspartinti programų įgyvendinimą, ir paskatų valstybėms narėms sanglaudos politikos išteklius paskirstyti penkioms Sąjungos strateginėms prioritetinėms sritims, t. y. strateginių technologijų konkurencingumui, gynybai, būstui, hidrologiniam atsparumui ir energetikos pertvarkai, taip pat investicijoms į įgūdžius prioritetiniuose sektoriuose, kartu ESF+ programose daugiausia dėmesio ir toliau skiriant pažeidžiamiausioje padėtyje esantiems asmenims;

¹⁵ Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo dėl konkrečių priemonių strateginiams uždaviniams spręsti atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1058 ir (ES) 2021/1056 (COM(2025) 123 final).

- (25) Europos strateginių technologijų platforma (STEP) suteikia galimybę investuoti į vieną iš pagrindinių ES strateginių prioritetų, stiprinant ES konkurencingumą. STEP parama nukreipiama per 11 esamų ES fondų. Valstybės narės taip pat gali prisidėti prie programos „InvestEU“, pagal kurią remiamos investicijos į prioritetines sritis. Vokietija galėtų optimaliai pasinaudoti šiomis iniciatyvomis ypatingos svarbos technologijų, įskaitant švarias ir efektyviai išteklius naudojančias technologijas, kūrimui ar gamybai remti;
- (26) be ekonominių ir socialinių iššūkių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir kitais ES fondais, Vokietija turėtų reaguoti į likusius iššūkius, susijusius su poreikiu šalinti kliūtis investicijoms ir inovacijoms, taip pat dideliu kvalifikuotų darbuotojų trūkumu, skaitmeninimu ir žaliaja pertvarka. Papildomos investicijos padėtų sumažinti investicijų ir santaupų atotrūkį;
- (27) privačiojo sektoriaus inovacijos yra labai sutelktos didelėse įmonėse ir konkrečiuose regionuose. Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) mokslinių tyrimų ir plėtros išlaidos tebėra nedidelės (0,20 % 2021 m., palyginti su 0,42 % ES vidurkiu). Mažėjanti inovacijų veiklą vykdančių MVI dalis gali sulėtinti našumo augimą ir platesnį naujų technologijų diegimą. Pastaraisiais metais viešosios mokslinių tyrimų ir plėtros išlaidos taip pat nekito (0,92 % BVP 2023 m., 0,90 % 2015 m.). Inovacijų aplinkai galėtų būti naudingas didesnis viešasis finansavimas giliosioms technologijoms ir transformatyvioms inovacijoms. Mokslinių tyrimų ir plėtros rezultatai suprastėjo, vertinant pagal dažniausiai cituojamų publikacijų ir patentų paraiškų skaičių. Šaliai sunku pažangius mokslinius tyrimus paversti sėkmingais produktais, iš dalies dėl to, kad žinių perdavimas nelaikomas holistiniu ir nuolatinio procesu;

- (28) verslo dinamiškumas Vokietijoje yra silpnas, o tai kelia iššūkių jos ekonomikos transformacijai, kaip rodo mažėjantis verslo kūrimo tempas ir silpna verslo plėtra beveik visuose ekonomikos sektoriuose. Siekiant skatinti inovacijas, labai svarbu sukurti palankesnę aplinką verslo kūrimui, inovacijoms ir plėtrai. Finansavimas tebėra vienas iš pagrindinių iššūkių jauniems verslininkams, visų pirma startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms. Institucinių investuotojų, kaip kapitalo teikėjų, vaidmens stiprinimas galėtų padėti stiprinti kapitalo rinkas ir padidinti veiksmingumą bei investicijų augimą;
- (29) kaip nustatyta Konkurencingumo kelrodyje, visos ES, nacionalinės ir vietos institucijos privalo dėti daug pastangų, kad būtų parengtos paprastesnės taisyklės ir paspartintos administracinės procedūros. Komisija nustatė plataus užmojo administracinės naštos mažinimo tikslus: bent 25 % ir bent 35 % MVĮ atveju; ji taip pat sukūrė naujų priemonių šiems tikslams pasiekti, įskaitant sistemingą ES teisės aktų testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir aktyvesnį suinteresuotųjų subjektų dialogą. Kad pasiektų šį užmojį, Vokietija taip pat turi imtis veiksmų. 64 % įmonių mano, kad sudėtingos administracinės procedūros yra problema, su kuria susiduria jų įmonės, vykdydamos veiklą Vokietijoje¹⁶. Biurokratija ir griežtas reglamentavimas yra esminės kliūtys investicijoms – 90 % įmonių tai nurodo kaip kliūtį. Manoma, kad biurokratinė našta yra didelė ir vis didėja, ir susirūpinimą kelia ilgos administracinės procedūros, daugkartiniai duomenų įvedimo reikalavimai ir nepakankamas valdžios institucijų bendravimas;

¹⁶ Greitoji apklausa „*Businesses' attitudes towards corruption in the EU*“, „Eurobarometro“ ataskaita (2024 m. balandžio mėn.).

- (30) Vokietija toliau dėjo pastangas, kad pagerintų savo viešųjų paslaugų skaitmeninimą, tačiau įgyvendinimas vyksta lėtai. Vokietija atsilieka nuo ES vidurkio pagrindinių skaitmeninio dešimtmečio tikslų, susijusių su skaitmeninių viešųjų paslaugų teikimu piliečiams, srityje. Elektroninės atpažinties ir susietųjų duomenų registrų naudojimas viešosioms paslaugoms teikti yra nepakankamai išplėtotas. Visoje šalyje diegiant skaitmenines paslaugas susiduriama su ypatingais sunkumais, nes trūksta finansavimo savivaldybių lygmeniu. Dėl teisinės ir finansinės atsakomybės paskirstymo tarp skirtingų valdžios lygmenų paslaugos teikiamos nenuosekliai tarp federalinio, valstybės ir savivaldybių lygmenų, o administraciniuose lygmenyse nepakankamai koordinuojama ir bendradarbiaujama. Skaitmeninių paslaugų standartizacijos laipsnio didinimas, siekiant palengvinti pakartotinį naudojimą, ir tolesnės federalinės vyriausybės gairės bus esminiai veiksniai, padėsiantys pagreitinoti paslaugų diegimą ir sudaryti sąlygas piliečiams naudotis šiomis paslaugomis visoje šalyje;
- (31) Vokietija ir toliau daro didelę pažangą diegdama šviesolaidinio plačiajuosčio ryšio (FTTP) jungtis, tačiau bendras šalies aprėpties lygis (36,8 %) 2024 m. išliko antras žemiausias ES. Nedidelė šviesolaidinio ryšio aprėptis (33,9 % namų ūkių) ir jungčių su itin didelio pralaidumo tinklu lygis (45,2 %) ir toliau buvo labai būdingi kaimo vietovėse. Šios aprėpties spragos kenkia konkurencingumui ir našumo augimui, ypač kalbant apie mažąsias ir vidutines įmones (MVI). Siekiant sparčiau didinti šviesolaidinio ryšio aprėptį, labai svarbu gerinti pagrindines tinklo diegimo sąlygas, pvz., didinant planavimo ir įgyvendinimo gebėjimus viešajame sektoriuje. Kad pasiektų tinklo tikslus, Vokietija galėtų rengti administracines procedūras, susijusias su prašymų išduoti leidimus teikimu ir jų išdavimu, ir standartizuoti alternatyvius, mažiau laiko reikalaujančius įrengimo metodus;

- (32) 2024 m. Vokietijoje investicijos į būstą mažėjo ketvirtus metus iš eilės, todėl, kaip apskaičiuota, trūksta iki 600 000 būstų. Būsto trūkumas didina įperkamumo problemas ir daro makroekonominį poveikį, nes trukdo darbo jėgos judumui. Šiam iššūkiui įveikti reikia inovacijų statybos srityje, supaprastinto reglamentavimo, geresnio žemės naudojimo planavimo ir geresnių transporto jungčių. Pernelyg griežta nuomos kontrolė gali atgrasyti nuo labai reikalingų privačių investicijų;
- (33) Vokietija toliau darė pažangą energetikos pertvarkos srityje, visų pirma didindama atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybą ir diversifikuodama dujų tiekimą. Tačiau iškastinis kuras vis dar sudaro didelę energijos rūšių derinio dalį. Kad pasiektų savo klimato srities tikslus, Vokietija turėtų toliau spartinti laipsnišką iškastinio kuro atsisakymą visuose, visų pirma būsto ir transporto sektoriuose, kartu remdama ekonomiškai efektyvų atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą;
- (34) nepaisant padarytos pažangos, tebėra struktūrinių iššūkių, susijusių su veiksmingu naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos kiekių integravimu į elektros energijos sistemą. Tinklo perkrova dėl geografinio atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ir paklausos centrų neatitikimo riboja visapusišką atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą ir didina sistemos sąnaudas. Vokietija toliau plečia perdavimo tinklą, tačiau pažanga turėtų būti spartinama siekiant užtikrinti, kad bent 70 % techninių tarpvalstybinių pajėgumų būtų galima prekiauti. Nepaisant pastarojo meto pastangų šiuo tikslu, didesni tinklo mokesčiai regionuose, kuriuose gausu atsinaujinančiųjų išteklių energijos, atgraso nuo pramonės lokalizavimo netoli gamybos vietų. Vokietija ėmėsi veiksmų pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir nacionalines priemones, kad paspartintų leidimų išdavimą ir remtų lankstumo sprendimus. Vis dėlto būtų naudinga padidinti elektros tinklo plėtros ir skaitmeninimo veiksmų mastą, užmojus ir tempą;

- (35) būsto ir transporto sektoriuose išmetamas teršalų kiekis, kuriam taikomas ES Pastangų pasidalijimo reglamentas, tebėra didelis. Vokietija turėtų paspartinti šių sektorių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmus, kad pasiektų savo klimato srities tikslus ir padidintų energijos vartojimo efektyvumą. Pastatų sektoriuje Vokietija išplėtė savo reguliavimo ir finansines priemones, tačiau jos 2030 m. tikslams pasiekti reikia tolesnių kompleksinių pastangų energijos vartojimo efektyvumo srityje, įskaitant pirminės energijos suvartojimo mažinimą. Transporto sektoriuje naudojama vis daugiau elektrinių transporto priemonių su baterijomis, tai remiama subsidijomis ir fiskalinėmis paskatomis. Tačiau pažanga tebėra nepakankama, ypač kalbant apie reikalingą įkrovimo infrastruktūros plėtrą. Taip pat reikia investuoti į geležinkelių tinklo modernizavimą ir plėtrą, kad būtų remiamas perėjimas nuo kelių transporto prie geležinkelių transporto, visų pirma krovinio transporto srityje, nes vis dar vyrauja krovinių vežimas keliais. Nepaisant vykdomų priemonių, finansuojamų pagal EGADP ir kitas nacionalines iniciatyvas, dideli geležinkelių projektai ir toliau labai vėluoja;
- (36) kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas yra didelė kliūtis augimui, našumui ir skaitmeninei bei žaliajai pertvarkai. 2025 m. pradžioje maždaug trečdalis įmonių pranešė, kad jose trūko darbo jėgos, o laisvų darbo vietų lygis vis dar viršija ES vidurkį. Nors užimtumo lygis yra aukštas, vidutinis darbo valandų skaičius yra vienas mažiausių ES ir toliau mažėja. Darbo jėgos trūkumą dar labiau apsunkina įgūdžių trūkumas. Pavyzdžiui, tik šiek tiek daugiau nei pusė visų suaugusiųjų turi bent bazinius skaitmeninius įgūdžius, t. y. gerokai mažiau nei nacionalinis skaitmeninio dešimtmečio tikslas – iki 2030 m. 80 %. Todėl darbo jėgos trūkumas ypač didelis priežiūros, IT ir statybos sektoriuose, taip pat trūksta mokslinių ir techninių profesijų darbuotojų. Darbo jėgos trūkumas taip pat daro poveikį žaliajai pertvarkai itin svarbiems sektoriams, pvz., vandens tiekimo, kanalizacijos, atliekų tvarkymo ir energetikos. Galiausiai yra neišnaudotų galimybių pritraukti ir išlaikyti specialistus, pvz., paspartinant administracines darbo jėgos migracijos procedūras;

- (37) dėl prastų ir prastėjančių švietimo rezultatų, ypač nepalankioje padėtyje esančių grupių, ir daug mokyklos nebaigusių asmenų dar labiau didėja kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. EBPO Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) duomenimis, gerų rezultatų pasiekusių mokinių dalis sumažėjo, o prastai besimokančių asmenų dalis per pastarąjį dešimtmetį beveik padvigubėjo. Maždaug 3 iš 10 jaunų besimokančiųjų Vokietijoje neturi minimalaus matematikos žinių lygio, o 1 iš 4 – minimalus skaitymo ir gamtos mokslų žinių lygio. Nuo 2018 m. PISA rezultatų padidėjo socioekonominės ir migrantų kilmės asmenų poveikis švietimo rezultatams;
- (38) gerinant kokybišką ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą ir visos dienos mokyklas būtų galima toliau sudaryti sąlygas prižiūrintiesiems asmenims, dažnai moterims, dirbti visą darbo dieną, taip pat skatinti lygias galimybes visiems vaikams. Pusė visų darbuotojų moterų dirba ne visą darbo dieną – tai vienas iš aukščiausių rodiklių ES. Vaikų ir vyresnio amžiaus giminaičių priežiūra yra dažna priežastis dirbti ne visą darbo dieną, iš dalies dėl to, kad trūksta kokybiškų ir lanksčių ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų bei visos dienos mokyklų. Galimybė naudotis kokybiškomis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis ir visos dienos mokyklomis taip pat gali padėti sušvelninti nepalankias sąlygas, atsirandančias dėl socialinių ir ekonominių aplinkybių bei kalbos kliūčių. Šiuo metu vaikai iš turtingesnių namų ūkių į ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas užrašomi beveik dvigubai dažniau nei jų mažiau pasiturintys bendraamžiai;
- (39) atsižvelgdama į glaudžias euro zonos valstybių narių ekonomikos tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2025 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų 2025 m. rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Vokietijai skirtos 1, 2, 3, 4 ir 5 rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmąją euro zonai skirtą rekomendaciją dėl konkurencingumo, o 1, 3, 4 ir 5 rekomendacijos padeda įgyvendinti antrąją euro zonai skirtą rekomendaciją dėl atsparumo, 1 rekomendacija padeda įgyvendinti trečiąją rekomendaciją dėl makroekonominio ir finansinio stabilumo, išdėstytas 2025 m. rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Vokietijai 2025 ir 2026 m. imtis šių veiksmų:

1. Didinti bendras išlaidas gynybai bei saugumui ir stiprinti pasirengimą, kartu užtikrinant skolos tvarumą laikantis 2025 m. kovo 6 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų. Kaip numatyta, vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą pateikti iki 2025 m. liepos mėn. pabaigos. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų augimą 2025 ir 2026 m. apriboti iki tokio tempo, kad valdžios sektoriaus skola vidutinės trukmės laikotarpiu patikimai mažėtų ir valdžios sektoriaus deficitas išliktų mažesnis už Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę, kartu pasinaudojant pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą leidžiamomis išlygomis didesnėms gynybos išlaidoms. Didinti viešąsias investicijas šalinant planavimo ir vykdymo kliūtis visais valdžios lygmenimis. Gerinti viešųjų finansų kokybę ribojant pervedimus iš federalinio biudžeto į pensijų sistemą ir peržiūrint viešųjų išlaidų veiksmingumą. Užtikrinti ilgalaikį pensijų sistemos tvarumą, kartu išlaikant pensijų adekvatumą, be kita ko, skatinant ilgesnį darbingą amžių ir mažinant ankstyvo išėjimo į pensiją paskatas. Gerinti mokesčių derinį siekiant užtikrinti įtraukesnį augimą ir tvarų konkurencingumą, be kita ko, mažinant paskatas nedirbti daugiau valandų, visų pirma antriesiems šeimoje uždirbantiems asmenims.
2. Atsižvelgiant į reformų ir investicijų užbaigimo tinkamu laiku terminus, taikomus pagal Reglamentą (ES) 2021/241, užtikrinti veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinimą. Spartinti sanglaudos politikos programų (ERPF, Teisingos pertvarkos fondo ir ESF+) įgyvendinimą, kai tikslinga, remiantis laikotarpio vidurio peržiūros teikiamomis galimybėmis. Optimaliai pasinaudoti ES priemonėmis, įskaitant programos „InvestEU“ ir Europos strateginių technologijų platformos teikiamas galimybes, siekiant padidinti konkurencingumą.

3. Skatinti inovacijas sudarant palankesnes sąlygas mokslinių tyrimų komercializacijai ir didinant viešąjį finansavimą transformatyvioms inovacijoms. Sudaryti palankesnes sąlygas ekonomikos įvairinimui, verslo dinamiškumui ir skatinti privačias investicijas remiant verslumą, gerinant startuolių ir veiklą plečiančių įmonių galimybes gauti finansavimą, supaprastinant reglamentavimą ir mažinant administracinę naštą. Spartinti viešojo administravimo skaitmenizaciją, be kita ko, gerinant skaitmeninių viešųjų paslaugų geografinę aprėptį ir sudarant palankesnes sąlygas vyriausybinių lygmenų bendradarbiavimui. Paspirtinti itin didelio pralaidumo skaitmeninių ryšių tinklų diegimą, taip pat įtraukiant privatųjį sektorių. Gerinti investicijų į būstą sąlygas supaprastinant reglamentavimą ir procedūras, peržiūrint nuomos teisės aktus ir sutelkiant papildomai žemės statybai, kartu siekiant spręsti būsto įperkamumo problemas.
4. Toliau mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro lygį ir sudaryti palankesnes sąlygas atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai. Sutelkti investicijas į veiksmingas ir integruotas energetikos sistemas, be kita ko, atnaujinant elektros tinklą, užtikrinant ekonomiškai efektyvią plėtrą ir lankstumą, kad būtų remiamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimas ir prisitaikymas prie kintančios paklausos ir pasiūlos, kad būtų patenkinti didesni balansavimo poreikiai. Paspirtinti pastatų ir transporto sektorių priklausomybę nuo iškastinio kuro mažinimo procesą, be kita ko, renovuojant geležinkelių tinklą.

5. Didinti darbo jėgos pasiūlą ir spręsti kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemą, visų pirma didinant darbo valandų skaičių, stiprinant bazinius, žaliuosius ir skaitmeninius įgūdžius ir geriau pritraukiant ir išlaikant specialistus iš ES nepriklausančių šalių. Gerinti švietimo rezultatus, be kita ko, skatinant kompetenciją ir teikiant tikslinę paramą nepalankioje padėtyje esančioms grupėms. Gerinti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų bei visos dienos mokyklų prieinamumą ir kokybę, kad prižiūrintieji asmenys, dažnai moterys, būtų skatinami dirbti ir būtų skatinamos lygios galimybės visiems vaikams.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė
